Arartekoaren 2022R-183-21 EBAZPENA, 2022ko azaroaren 3koa. Horren bidez, Urkabustaizko Udalari gomendatzen diona erantzun eraginkorra eman diezaiela kexagileak egindako salaketei, ostalaritzako establezimendu baten jarduera jarduera-lizentziaren baldintzetara eta xedeetara egokitzen dela bermatzeko, eta taberna osoan bere etxebizitzari dagokionez eskatzen diren neurri zuzentzaileak betetzen direla bermatzeko.

Aurrekariak

1. Urkabustaizeko auzotar batek Arartekoaren aurrean salatu zuen udalak ez zuela esku hartu bere etxebizitzaren etxabean dagoen ostalaritza-establezimenduaren ondoriozko irregulartasunak zuzentzeko.

Zehazki, azaldu zuen 1986. urtean jarduera hasi zenetik lokaletik zetozen zarata-eragozpenak atsedenerako eskubidea larriki aldatzen ari zirela. Hots-kutsaduraren arazoa lokalaren isolamendu-maila eskasak eragin zuen, kutsadura akustikoa sartzea ahalbidetzen baitzuen. Horri dagokionez, adierazi zuen etxebizitza eta ostalaritzako establezimendua eraikin berean zeudela, eta bi higiezinak adreiluzko trenkada batez banatuta zeudela, isolamendu akustiko egokia bermatzen ez duena.

Kexan azaldu zuenez, 35 urte baino gehiagoz behin eta berriz egin zizkion erreklamazioak Urkabustaizko Udalari, eta ez zuten balio izan bere etxebizitzan gehiegizko zaratak eragindako arazo iraunkorrari irtenbide egokia emateko. Nolanahi ere, aitortzen zuen, jarritako salaketa etengabeen arabera, udalak behin baino gehiagotan eskatu zuela jarduera arautzeko, lokalak ingurumen-legedian aurreikusitako eskakizun teknikoak eta segurtasunekoak bete zitzan.

Hala ere, eskakizun horiek gorabehera, praktikan administrazio horrek ez zuen eraginkortasunez jardun bere eskumeneko ingurumen-kontrolarekin, eskatutakoa betetzen zela egiaztatzeko. Horrek esan nahi izan zuen jarduera horrek modu irregularrean funtzionatzen jarraitu zuela urteetan. Balioespenean, ingurumen-kontrolaren emaitzarik ezak kalte larriak eragin zizkion inguruetan bizi den auzoari.

2. Erreklamazioa izapidetzeko onartu ondoren, 2021eko martxoaren 2an, Arartekoak erreklamazio honetan adierazitakoari buruzko informazioa eskatu zion Urkabustaizko Udalari, eta zehazki, honako gai hauei buruz:

> *"- Aipaturiko jarduera behar bezala legeztatuta dagoen eta legerian jasotako eskakizun teknikoak eta segurtasunekoak betetzen ote dituen.*

Prado, 9 01005 VITORIA-GASTEIZ Tel.: +34 945 135 118 Faxa: +34 945 135 102
E-mail: arartekoa@ararteko.eus www.ararteko.eus

- Era berean, helaraz iezaguzu eraginpeko etxebizitzan jasotako zarata-maila egiaztatzeko egin diren edo, hala badagokio, egingo diren kontrol eta neurketen kopia. Zehazki, eman iezaguzu lokalaren isolamendu-mailaren berri, eta jakinaraz iezaguzu goiko etxebizitzetan entzuten den zaratak legeak ezarritako gehieneko maila errespetatzen ote duen.
- Soinu-ekipoek nahitaezkoa den funtzionamendu-baimena duten, eta behar bezala mugatuta dauden denak.
- Jarduerak sorturiko irregulartasunengatik zigor espedienterik hasita dagoen".

3. 2021eko martxoaren 8an, Urkabustaizko Udalak Arartekoari igorri zion alkatetzak sinatutako txosten bat, aipatutako establezimenduaren administrazio-espedientearekin batera, eta bertan honako gai hauek jasotzen ziren:

- Jarduera 1986ko irailean hasi zen martxan, taberna-erretegi gisa. Kexagileak, hasiera-hasieratik, lehen erreklamazioak aurkeztu zituen, lokalaren musikak sortzen dituen kalte larriak eta lokaleko bezeroek gauez, batez ere asteburuetan eta jai-bezperetan, egiten zituzten elkarrizketek sortzen zituzten zaratak salatzeko.

- Salaketei erantzunez, Urkabustaizko Udalak, 1986ko urriaren 18ko ebazpenaren bidez, eskatu zuen jardueraren sustatzaileak hainbat neurri bete zitzala lokalaren barruan sortutako zarata-maila murrizteko, eta titularrari eskatu zion baimenik gabeko soinu-ekipoak kentzeko, bai eta lokaleko telebistaren soinu-bolumena gehienez ere 75 dB(A)-ra mugatzeko ere. Gainera, lokaleko altzariak arrastaka eramateak eragindako inpaktu-zaratak saihesteko, lokaleko altzarien hanketan gomazko zorroak jartzea eskatu zen. Azkenik, eskatutako neurriak hartu bezain laster, neurri horiek egokiak diren egiaztatu beharko litzatekeela adierazi zen.

- Halaber, aurkeztutako erreklamazioen aurrean, Urkabustaizko Udalak, sortutako zarata-maila neurtzeko beharrezko baliabide teknikorik ez zuenez, Arabako Foru Aldundiaren laguntza eskatu zuen, beharrezko neurketak egin zitzan.

- 1987ko apirilaren 4an, Arabako Foru Aldundiko Ingurumen Sailak taberna-kafetegiaren neurketa akustikoari buruzko txostena egin zuen.

Foru erakundeak egindako neurketa horretan egiaztatu zen lokalaren isolamendu-maila, kaltetutako etxebizitzako gela nagusiarekiko, 61.2 Db(A) zela, eta 59, 3 Db(A) bigarren gelarekiko. Kasu horretan, lortutako isolamendu-maila jarduera mota horretarako onargarria zela pentsatu zen. Hala ere, foru-txostenak ohartarazi zuen lokalaren barruan 80 Db(A) inguruko zarata-maila zegoela. Horrenbestez, isolamendu-indizea tarteko balioa denez eta lokalaren barruan sortzen den zarata-maila ez denez balio finkoa bezero kopuruaren edo lokalean egiten diren jardueren arabera, jardueratik eratorritako behe-soinuak erraz entzun zitezkeen aldameneko etxebizitzan. Horregatik, Arabako Foru Aldundiak ondorioztatu zuen, salatutako

Prado, 9 01005 VITORIA-GASTEIZ Tel.: +34 945 135 118 Faxa: +34 945 135 102
E-mail: arartekoa@ararteko.eus www.ararteko.eus

soinu-gehiegikeriak saihesteko, bi irtenbide posible hartu beharko liratekeela. Alde batetik, lokalaren isolamendu-maila indartu liteke maiztasun txikiekin alderatuta, edo lokalaren barruan sortutako zarata-maila murriztu liteke.

Txostenak ohartarazten zuen, hartutako konponbideari kalterik egin gabe, beharrezkoa zela lokalaren barruko zarata-maila murriztea. Horretarako, nahitaezkoa zen musika-ekipo guztiek nahitaezko funtzionamendu-baimena izatea, eta guztiak 75 Db(A)-ra mugatzea, neurketa egiteko unean soinu-ekipoek ez baitzuten inolako mugarik. Gainera, txosten horretan jasotzen zenez, gehiegizko zaratak sor zitzakeen beste foku bat bezeroen elkarrizketak ziren; beraz, foru-erakundearen iritziz, gehiegizko zaratagatik salaketa gehiago jasoz gero, ordena publikoko arazo bat denez, udalak jardueraren arduradunari eskatu beharko lioke neurketa berriak egiteko jarduera errendimendu betean dagoenean, ahal dela gauez, eragindako etxebizitzan lortutako zarata-maila zehatz-mehatz egiaztatu ahal izateko.

- Urte batzuk igaro ondoren, legeztatu gabeko jardueraren funtzionamenduagatik kexaren sustatzaileak aurkeztutako salaketa berrien ondorioz, 2003ko maiatzaren 20an, Urkabustaizko Udalak jarduera-lizentzia eman zuen, lokalak legeztatzeko bete behar zituen neurri zuzentzaileak ezarriz, eta obrak baimendu zituen. Ebazpenak ondorioztatzen zuen ez zela inolaz ere onartuko jarduera martxan jartzea zerbitzu teknikoek egiaztatu gabe jarduerak aurretik ezarritako neurriak bete zituela, eta irekitzeko nahitaezko lizentzia eman zela. Azkenik, ebazpenak ohartarazten zuen, bete ezean, udalak jarduera ixtea eska zezakeela, gutxienez, behin betiko erregularizatu arte.

- Bi urte geroago, 2005eko abuztuaren 24ko 89. alkatetza-ebazpenaren bidez, Urkabustaizko Udalak, jarduera oraindik legeztatu gabe zegoela egiaztatu ondoren, titularrari berriro eskatu zion behin betiko erregularizatzeko. Horretarako, lokalean egindako obren aurrekontu zehatza eta jarduerak legedian aurreikusitako baldintza teknikoak bete zituela egiaztatzen duen ziurtagiri teknikoa aurkeztu behar ziren. Bestela, berriro ohartarazi zuen itxi egingo zutela.

- Errekerimendu hori 2008ko irailaren 9an errepikatu zen. Egintza berean, obra-lizentzia berri bat eman zen, lehen eskatutako neurriak betearaz zitezen.

- Eragindako auzotarrak gerora aurkeztutako salaketen ondorioz, eta gehiegizko zarata azpimarratuz, Urkabustaizko Udalak, 2017ko urtarrilaren 31ko Alkatetzaren 15. Ebazpenaren bidez, eskatu zuen taberna-erretegiko jardueraren titularrak hura legeztatzeko hilabeteko epe luzaezinean, eta, beraz, aldez aurreko jakinarazpena aurkezteko, benetan justifikatzeko lehen eskatutako neurri zuzentzaile guztiak ezarri zirela, eta, ondoren, behin egokitzapena egiaztatu ondoren, udalak obra lehenengoz okupatzeko nahitaezko lizentzia eman ahal izateko.

Prado, 9 01005 VITORIA-GASTEIZ Tel.: +34 945 135 118 Faxa: +34 945 135 102
E-mail: arartekoa@ararteko.eus www.ararteko.eus

- 2017ko apirilaren 10ean, jardueraren sustatzaileak irekieraren aurretiko jakinarazpenaren izapidea egin zuen, lehendik zegoen lokalaren jarduera-memoria erantsita, behin betiko erregularizatu ahal izateko. Nolanahi ere, aurkeztutako dokumentazioaren artean, lokalean beste eraberritze eta handitze bat egitea aurreikusten zela adierazten zen, eraikinaren lehen solairua egokitzeko eta, horrela, zaharberritze-jardueretarako erabili ahal izateko, gainerako lokala bezala.

- 2018ko martxoaren 20an, udaleko aholkulari teknikoak txosten bat egin zuen, eta, bertan, nabarmendu zuen irekierarako aurkeztutako proiektua osatugabea zela lehendik zegoen jarduera legeztatzeko, behar bezala egiaztatu gabe jarraitzen baitzuen aurretik egindako eskakizun guztiak betetzen zituela. Gainera, ez zuen zehatz-mehatz zehazten legeztatu nahi zen jarduera mota.

- Hori dela eta, 2018ko apirilaren 17ko alkatetzaren ebazpenaren bidez, Urkabustaizko Udalak jardueraren sustatzaileari eskatu zion dokumentazio osagarria aurkez zezala eta argitu zezala jarduera legeztatzeko aurretik eskatutako neurri zuzentzaileak behin betiko hartu ote zituen, bere garaian emandako jarduera-lizentziaren arabera edo, hala badagokio, proposatutako erreforma gauzatu ondoren jarduera legeztatu nahi ote zuen. Nolanahi ere, jarduera modu irregularrean zabaltzeari dagokionez, udalak proiektu berri bat aurkezteko eskatu zuen, une horretara arte lokalean egindako aldaketa guztiak zehatz-mehatz zehazteko, eta eskatutako baldintza teknikoekin eta segurtasun-baldintzekin bat zetozela egiaztatzeko.

Gainera, ebazpenak zioen sustatzaileak bi aukera zituela jarduera behar bezala legeztatu ahal izateko:

. Alde batetik, ordura arte taberna-kafetegia zen jardueraren erabilera erregularizatu nahi izanez gero, eraikinaren lehen solairua handitzeari ekin gabe eta zaharberritze-jarduera gisa erabiltzeko egokitu gabe, beharrezkoa zen bere garaian emandako jarduera-lizentzian ezarritako neurri zuzentzaileak betetzen zirela egiaztatzea.

Halaber, "*in situ*" neurketa bat egin behar zen lokalak gaur egun duen isolamendu akustikoaren maila eta eragindako etxebizitzan lortutako soinu-immisioaren maila egiaztatzeko.

Halaber, honako neurri zuzentzaile hauek bete behar zituen:

> *"Al menos, una de las hojas de la puerta de acceso principal al bar-cafetería ha de permitir un hueco de paso libre mínimo de 90 cm (sin escalones).*
> *Se colocarán fundas de goma en las patas del equipamiento móvil, como mesas, sillas, bancos y similares.*

Prado, 9 01005 VITORIA-GASTEIZ Tel.: +34 945 135 118 Faxa: +34 945 135 102
E-mail: arartekoa@ararteko.eus www.ararteko.eus

Realizar las medidas de seguridad de protección contra incendios (extintores, sistema automático de extinción en campana extractora, luminarias de emergencia y señalización...) y medidas para cumplir la normativa de accesibilidad (puerta de acceso, barra y aseos adaptados...), una vez obtenida la correspondiente licencia de obra.

Certificado acreditativo del coste total de la obra e instalaciones realizadas para la implantación de las medidas correctoras necesarias y adecuación a la normativa vigente, expedido por el Colegio Oficial Profesional correspondiente (Resolución de Alcaldía 89, de 24 de agosto de 2005).

La planta camarote del edificio EI de la parcela 462 del polígono 3 debe quedar fuera de la actividad de bar-cafetería, manteniendo el uso residencial como camarote o trastero (el uso terciario solo está permitido en planta baja y planta primera vinculada).

Para legalizar la primera fase de la actividad, se han de acometer las mejoras necesarias para garantizar su adecuado funcionamiento y evitar problemas a terceros".

. Bestalde, taberna-erretegi gisa jarduera eraberritu eta zabalduz gero, nahitaezkoa zen proiektu berri bat aurkeztea. Proiektu horretan zehatz-mehatz zehaztu behar ziren egin nahi ziren aldaketak eta jardueraren erabilera-aldaketaren bat aurreikusten zen. Gainera, proiektu berri horrek bere funtzionamendu egokia bermatzeko ezarri beharreko neurri berriak zehaztu behar zituen. Zehazki, aurretik eskatutako neurriak betetzeaz gain, jarduerak honako baldintza hauek bete beharko lituzke:

"Para la extensión de la actividad en la planta primera del edificio colindante, que de acuerdo con el PGOU es viable si está vinculada a la actividad de la planta baja; será necesario previamente agregar a la parcela principal de la actividad (parcela 462 del polígono 3), la parcela del edificio colindante objeto de ampliación (parcela 767 del polígono 3). De forma que la actividad se desarrolle en una única parcela.

Según el artículo 78 Vivienda en edificación en bloque compacto de la Normativa Urbanística General del PGOU la ocupación en parcela no podrá ser superior al 0,45 m2t/m2s. Dado que la parcela 767 del polígono 3 tiene la ocupación agotada, no se puede ocupar más terreno libre de la parcela. Por lo tanto, no es posible situar la escalera exterior planteada para la ampliación de la actividad (segunda fase) fuera de la edificación existente. En caso de agrupación de parcelas y dado que varían las superficies, habrá que recalcular

Prado, 9 01005 VITORIA-GASTEIZ Tel.: +34 945 135 118 Faxa: +34 945 135 102
E-mail: arartekoa@ararteko.eus www.ararteko.eus

la superficie máxima de ocupación, para comprobar si fuera posible la ampliación de la escalera exterior.

Se deberá prever en espacio privado la dotación de 1 plaza de aparcamiento por cada 100 m2 de superficie construida (artículo 37 -Restauración y ocio de la Normativa Urbanística General del PGOU)".

Azkenik, 2018ko apirilaren 17ko ebazpenak berak ohartarazten zuen ezen, lokalaren arduradunak behin eta berriz egin zituen ez-betetzeen aurrean, emandako azken errekerimendua betetzen ez bazuen eta emandako udal-ebazpenak urratzen jarraitzen bazuen, udalak neurri hertsatzaileak hartuko zituela, baita lokala behin betiko ixteko eskatu ere.

- Dokumentazioan azaldutakoaren arabera, jardueraren sustatzaileak baztertu egin zuen proposatutako jarduera zabaltzea, eta beste dokumentazio bat aurkeztu zuen taberna-kafetegi gisa jarduera legeztatzeko eta 2003an emandako jarduera-lizentzian zehaztutako baldintzak betetzeko.

- 2018ko ekainaren 28ko Ebazpenaren bidez, Urkabustaizko Udalak obra txikietarako lizentzia eman zuen, egiaztatu ondoren aurkeztutako proiektua bat zetorrela emandako jarduera-lizentzian ezarritako baldintzekin, eta aurreikusitako hobekuntzak egiteko baimena eman zuen. Nolanahi ere, ebazpen horretan, udalak berriro gogorarazi zuen obrak egin ondoren, haien funtzionamendua baimendu aurretik, 2018tik eskatzen den in situ neurketa fisikoa eta egindako berritzeen egiaztagiri bat aurkeztu beharko zituela.

- 2019ko otsailaren 13an, udal-arkitektoak beste txosten bat egin zuen, eta bertan nabarmentzen zen jarduerak funtzionatzen jarraitzen zuela obra-amaierako ziurtagiria aurkeztu gabe eta emandako jarduera-lizentziaren arabera lokalaren erabilera baimentzeko eskatutako hobekuntza guztiak egin gabe. Gainera, txostenak agerian uzten zuen lehen solairuaren erabilera irregularra. Hori dela eta, txostenak ondorioztatu zuen, egindako arau-hauste etengabeak direla eta, udalak establezimendua berehala ixteko eskatu beharko lukeela, behin betiko erregularizatu arte.

- 2019ko abuztuaren 1ean, lokalaren arduradunak obra-amaieraren ziurtagiria aurkeztu zuen, eta jarduera ireki aurreko jakinarazpena egin zuen, jarduera-lizentzian ezarritako baldintzak betetzen zituela iritzita, eskatutako isolamendu-mailari dagokionez. Alegazioan azaldu zuenez, Arabako Foru Aldundiaren 1987ko txostenak egiaztatu zuen lokalaren isolamendu akustikoa egokia zela eta, beraz, ez zuela beharrezkotzat jotzen beste neurketa bat egitea.

Prado, 9 01005 VITORIA-GASTEIZ Tel.: +34 945 135 118 Faxa: +34 945 135 102
E-mail: arartekoa@ararteko.eus www.ararteko.eus

- 2019ko abuztuaren 8an, kexagileak beste salaketa batzuk aurkeztu zituen, jarduerak eragindako eragozpen larriek bere horretan jarraitzen zutelako, eta urte horietan guztietan jarduerak funtzionatzen jarraitu zuelako, emandako ebazpen ugariak bete gabe. Gainera, lokalaren lehen solairuaren erabilera irregularra salatu zuen, eta, beraz, establezimendua ixtea eskatu zuen.

- 2019ko azaroaren 26an, udal-zerbitzuek ikuskapen-bisita bat egin zuten, irekitzeko eskatutako neurri zuzentzaileak betetzen zirela egiaztatzeko. Udal-txostenaren arabera, obrak jarduera-lizentziaren arabera egin ziren, baina oraindik aurkeztu gabe zegoen 2018ko ekainaren 28ko Alkatetzaren ebazpenean eskatutako lokalaren intsonorizazioa justifikatzen zuen in situ neurketa. Kasu horretan, 1987ko neurketa lokalaren egungo konfigurazioarekin bat ez zetorren neurketa zaharra zela azaldu zuen. Hori dela eta, *«licencia de puesta en marcha de la actividad» (*jarduera abiarazteko baimena*)* behar zuen.

- 2019ko abenduaren 13an, Tokiko Gobernu Batzarrak, emandako udal-txosten teknikoaren ondorioz, 600 euroko hertsapen-isuna ezartzea erabaki zuen, ondoko etxebizitzarekiko lokalaren isolamendu-neurketa bat in situ egiteko errekerimendua ez betetzeagatik, bai eta jarduera irekitzeko legeztatzeko eskatutako gainerako dokumentazioa ere, nahiz eta jarduera hainbat urte lehenagotik martxan egon.

- 2020ko uztailaren 6an, jardueraren sustatzaileak taberna-erretegia aireko zarataren aurkako isolamenduaren txosten akustikoa aurkeztu zuen, 2022ko ekainaren 12koa. Txostena alderdi salatzailearen ordezkari baten aurrean in situ egindako neurketa batean oinarrituta egin zen. Teknikariak egiaztatu zuen lokalaren isolamendu akustikoa 61,85 Db(A)-koa zela, eta, beraz, "*cumple con los máximos previstos en el Decreto 213/2012 de 16 de octubre de Contaminación Acústica del País Vasco, siendo éste más restrictivo que el Decreto 171/1985, de 11 de junio que es por el que se debiera regir el establecimiento ya que la medición anterior es de 1987. El nivel de ruido de inmisión ponderado es de 37,8 Db(A). Para evitar que las emisiones de los aparatos de música del local superen las emisiones permitidas y así garantizar el nivel de aislamiento nocturno respecto a la vivienda colindante es preciso reajustar la limitación electrónica a un nivel de 80 Db(A) estando anteriormente ajustado en 84,3 dB(A)*".

Era berean, 2020ko uztailaren 20an, jardueraren sustatzaileak baldintzak egiaztatzeko eta neurri zuzentzaileak hartzeko 2020ko uztailaren 2ko ziurtagiria aurkeztu zuen. Dokumentazio berri horrek justifikatzen zuen lokalak lehen eskatutako gainerako baldintza akustikoak betetzen zituela; batez ere, lokalean zeuden soinu-ekipoen mugari, lokaleko altzarien hankak indartzeari eta bozgorailuei zegokienez, eta gainerako makinak behar bezala isolatuta zeudela hormetatik eta silentblockak zituzten lurzoruetatik.

Prado, 9 01005 VITORIA-GASTEIZ Tel.: +34 945 135 118 Faxa: +34 945 135 102
E-mail: arartekoa@ararteko.eus www.ararteko.eus

- 2020ko uztailaren 21ean, kexagileak beste erreklamazio bat aurkeztu zuen, zaratak eragindako eragozpenek bere horretan jarraitzen zutela salatuz, eta lokalaren lehen solairuaren funtzionamendu irregularra azpimarratu zuen. Gainera, horren froga gisa, egiaztatutako enpresa baten txosten bat aurkeztu zuen. Txosten horretan, aurretik emandako jarduera-lizentzian ezarritako baldintzak betetzen ez zirela adierazten zuen. Irisgarritasunari buruzko araudia ez betetzea ere aipatzen zuen txosten horrek. Bestalde, egiaztatutako enpresa baten neurketa bat aurkeztu zuen, lokalaren arduradunak lokalaren aireko zaratarekiko isolamendua betetzea justifikatzeko aurkeztutako probak zalantzan jarriz, ez baitatoz bat Eusko Jaurlaritzaren 213/2012 Dekretuan ezarritako prozedurarekin. Planteatzen zuen, halaber, aldameneko gelen arteko isolamendua ez zela neurtu.

- 2022ko irailaren 16an, arkitekto aholkulariak jarduera irekitzearen aldeko txostena eman zuen. Txostenean, taberna-erretegiko jarduera sailkatua aldez aurretik jakinarazteko titularrak aurkeztutako dokumentazioaren berri ematen zen (I. fasea). Dokumentazio horretan, aipatzen ziren abian jartzeko aurkeztutako memoria tekniko bat eta *"medición "in situ" actual, que justifica y certifica que la insonorización del local cumple con la normativa vigente en materia acústica, y comprobado que se han realizado las medidas correctoras exigidas para la apertura".*

Titularrak aurkeztutako isolamendu akustikoko txostenen kasuan, neurri zuzentzaile hauek betetzen zirela ziurtatzen zutela uste zuen:

> *"- que el limitador electrónico de emisión del aparato de música está a un máximo de 75 db(A) por debajo de los 80 db(A) exigidos.*
>
> *- que se ha realizado el aislamiento físico de mesas y sillas mediante fieltros.*
>
> *- que los altavoces y el resto de la maquinaria se encuentran aislados de paredes "*

- Azkenik, 2020ko azaroaren 3ko 108 zenbakiko Alkatetzaren Ebazpenaren bidez, Urkabustaizko alkateak taberna-erretegi jarduera irekitzeko lizentzia eman zion jardueraren sustatzaileari (I. fasea).

4. Azkenik, kexagileak bere kexa berretsi du, aurkeztutako azken erreklamazio eta alegazioei erantzunik eman ez dielako. Horri dagokionez, azpimarratu du 2020ko azaroaren 3ko ebazpenak ez zituela aipatzen salatzaileak 2020ko uztailaren 21eko idazkian aurkeztutako alegazioak. Beraz, ez dago jasota Urkabustaizko Udalak azken salaketa-idazki horri erantzun dionik, ez eta ondorengo ikuskapenak egin dituenik ere.

Prado, 9 01005 VITORIA-GASTEIZ Tel.: +34 945 135 118 Faxa: +34 945 135 102
E-mail: arartekoa@ararteko.eus www.ararteko.eus

Harrezkero, kexagilea behin baino gehiagotan jarri da harremanetan Arartekoaren erakundearekin, eta salatu du jarduera horretatik datozen zaratek eragindako eragozpenek bere horretan jarraitzen dutela.

Azken batean, interesdunak berriro adierazi du lokalak ez dituela betetzen jarduera-lizentzian ezarritako ingurumen-baldintzak bere etxebizitzan eragin akustikoari dagokionez, ez dena kontuan hartu aurkeztutako neurketetan. Era berean, lehen solairuaren erabilera irregularra azpimarratzen du, taberna-erretegiko jarduera handitzeko (I. Fasea) erabiltzen dena.

Kexa hori ikusita eta horren planteamendua eta udalak emandako informazioa aztertu ondoren, Arartekoak bidezkotzat jo du honako gogoeta hauek egitea:

Gogoetak

1. Kexaren xede nagusiak Urkabustaizko Udalak jarraitutako ingurumen-kontroleko jarduketak planteatzen ditu, aipatutako taberna-erretegiak kexagileari eragindako eragozpenak saihesteko, ingurumen-legedian eskatutako baldintzak ez betetzeagatik.

Horri dagokionez, kexak udal administrazioaren funtzionamendu txarra planteatzen du, jarduera behar bezala erregularizatzea eskatzeko. Erregularizazio hori 1986. urtetik egiten ari da, neurri zuzentzaileak betetzen direla egiaztatu gabe, 2020ko azaroaren 3ko ebazpenera arte. Era berean, kexaren arabera, lokalean garatzen den benetako jarduerak gainditu egiten ditu emandako ingurumen-baimenak, lehen solairuan dagoen lokalera hedatzen baita, eta erregularizatu gabe dagoena. Azkenik, adierazi du neurri zuzentzaileak betetzen direla kontrolatzeko jardunak ez duela bermatu jarduerak behar bezala funtzionatuko duenik, egindako neurketetan ez baita ebaluatu kexagilearen etxebizitzan izandako eragin akustikoa, eta bere etxebizitzan zarata-maila handiegia sumatzen jarraitzen baitu, atseden egokia eragozten diona.

2. Jarduera-lizentziaren bidezko aurretiazko kontrolari dagokionez, jarduera sailkatuak kontrolatze eta ingurumen-arloko legeriari egokitze aldera, herri-administrazioek esku hartzeko duten betebeharra ez dela aukerakoa adierazi behar da; izan ere, interes orokorra defendatzeko eta legeriatik eratortzen diren betebeharrak betetzen direla bermatzeko ordenamendu juridikoak ematen dizkion ahalmen publikoak gauzatzean datza.

Hori horrela, orduan indarrean zegoen Euskal Autonomia Erkidegoko Ingurumena Babesteko otsailaren 27ko 3/1998 Lege Orokorraren 55.1 artikuluak ezartzen zuen pertsonei arriskuak, kalteak edo eragozpenak eragin diezazkieketen jarduera

Prado, 9 01005 VITORIA-GASTEIZ Tel.: +34 945 135 118 Faxa: +34 945 135 102
E-mail: arartekoa@ararteko.eus www.ararteko.eus

pribatuak administrazio publikoen aldez aurreko esku-hartzearen mende zeudela, jarduera sailkatuaren lizentzia baten bidez.

Gaur egun, Euskadiko Ingurumen Administrazioari buruzko abenduaren 9ko 10/2021 Legeak, 2022ko urtarrilaren 11tik indarrean dagoenak, indargabetu egin du Ingurumena Babesteko otsailaren 27ko 3/1988 Lege Orokorra, eta 49. artikuluan eta hurrengoetan jaso ditu jarduera sailkaturako udal-lizentziaren araubidea eta haren prozedura.

Administrazio-prozedura horrek aurreikusten du jarduera-lizentzia udalak emango duela, aurkeztutako proiektuarekin bat etorriz, ingurumen-kalteak murrizteko edo saihesteko neurri babesle eta zuzentzaileak ezarri ondoren, hala nola kutsadura akustikoa.

Aipatu behar da sailkatutako jardueren arloko legedi horrek ez duela aurreikusi establezimendu bererako eta bakar baterako gaitzen duten lizentziak edo tituluak hainbat fasetan zatitzeko aukera.

Horrela, ingurumen-legediak eskatzen du sailkatutako jarduera baten funtsezko aldaketa egin nahi duen sustatzaileak aldez aurretik jarduera sailkaturako beste lizentzia bat eskatu behar diola udalari, eta ezin izango dela jarduera hori handitu edo proiektua aldatu, udalak baloratzeko aldez aurreko jakinarazpenik egin gabe.

Gerora proiekturen bat aldatzen bada, gutxienez, berariazko jakinarazpena egin beharko zaio Udalari, eska daitekeen hirigintza-lizentziarekin batera, jarduera-lizentzia aldatzeko beharra ezar dezan. Horri dagokionez, 10/2021 Legearen 59. artikuluak Udalari honakoa jakinarazteko betebeharra ezartzen du: "*Instalazioaren ezaugarriei, ekoizpen- prozesuei, funtzionamenduari edo hedapenari eragiten dion lekualdaketa, transmisioa eta zeinahi aldaketa*", baldin eta instalazioaren funtzionamenduari edo hedapenari eragiten badie.

Kasu horretan, adierazi behar da erreklamazioaren xede zen jarduerak 1986tik funtzionatzen bazuen ere, ez zuela dagokion jarduera-lizentziarik izan taberna-erretegi gisa 2003. urtera arte. Kasu horretan, garatu beharreko jarduera-lizentzia aurkeztutako proiektuaren helburura mugatuta zegoen (I. fasea), eta ezin da ondorioztatu jarduera-lizentzia izateak jarduera zabaltzea edo proiektua aldatzea ahalbidetzen duenik, aldez aurretik administrazio-baimenik izan gabe.

Horrela, igorritako informazioan ez da egiaztatu lehen solairuko lokalean egindako jarduerak dagokion baimena duenik; kasu horretan, jarduera zabaltze hori klandestinotzat hartu beharko litzateke, ingurumen-diziplinako neurri galdagarrien ondorioetarako.

Prado, 9 01005 VITORIA-GASTEIZ Tel.: +34 945 135 118 Faxa: +34 945 135 102
E-mail: arartekoa@ararteko.eus www.ararteko.eus

3. Bestalde, obrak egin eta neurri zuzentzaileak hartu ondoren, jarduera hasi edo ireki aurretik, 3/1998 Legearen 61. artikuluak ezartzen zuen ingurumen-administrazioari aldez aurreko jakinarazpena bidali behar zitzaiola. Apirilaren 23ko 7/2012 Legeak egindako aldaketaz geroztik irekitzeko lizentziaren eskakizuna ordezten zuen izapidea, honako hau ezartzen zuena:

> *"Jarduera sailkatuaren lizentzian neurri zuzentzaileak ezarrita eta instalazioak egokituta egonez gero, aldez aurreko jakinarazpenaren araubidea bete beharko da, jarduerari ekin ahal izateko".*

Jakinarazpen horrek, jarduera funtzionamenduan jarri aurretik egin behar denak, jardueraren sustatzaileak ziurtagiri tekniko bat aurkeztea eskatzen du, jarduera aurkeztutako proiektura egokitzen dela eta ezarritako neurri zuzentzaileak bete direla egiaztatzeko. Orobat, instalazioek nahitaezko hirigintza-lizentziak izan beharko dituzte egindako obra eta hirigintza-erabilerengatik.

Aipatzekoa da udal-administrazioak jakinarazpenean funtsezko datuetan zehaztasunik eza, faltsukeria edo omisioren bat dagoela jakinez gero, espedientea ebatzi beharko duela, eta ezin izango dela jarduera aurrera eramaten jarraitu, eta ezin izango dela beste prozedura bat eskatu gehienez ere urtebeteko epean.

Horri dagokionez, Auzitegi Gorenaren administrazioarekiko auzien salak, duela gutxi emandako 1165/2022 epaian, 2022ko irailaren 20koan, bere doktrina adierazten du Administrazio Publikoen Administrazio Prozedura Erkidearen urriaren 1eko 39/2015 Legearen 69. artikuluan aurreikusitako aurretiazko komunikazioen erregimenari buruz:

> *"Ahora no existe, propiamente, un procedimiento autorizatorio que, iniciado con una solicitud del sujeto, deba concluir con una resolución administrativa "otorgando permiso" a aquél para realizar la actividad pretendida. Al liberalizarse el ejercicio de la actividad, el sujeto puede dar comienzo a ésta, si cumple los requisitos legales, una vez comunique esta circunstancia a la Administración; y será entonces cuando la Administración lleve a cabo su actividad de control para verificar el ajuste de aquélla a la legalidad, de manera que si apreciara deficiencias en la comunicación presentada (o en la documentación correspondiente) podrá requerir del sujeto la oportuna subsanación e, incluso, en los supuestos previstos legalmente -véase el apartado 4 del artículo 69 de la Ley 39/2015 – podrá llegar a declarar la ineficacia de la comunicación previa y determinar la obligación del interesado de restituir la situación jurídica al momento previo al reconocimiento o al ejercicio del derecho o al inicio de la actividad correspondiente, así como la imposibilidad de instar un nuevo procedimiento con el mismo objeto durante un*

Prado, 9 01005 VITORIA-GASTEIZ Tel.: +34 945 135 118 Faxa: +34 945 135 102
E-mail: arartekoa@ararteko.eus www.ararteko.eus

período de tiempo determinado por la ley, todo ello conforme a los términos establecidos en las normas sectoriales de aplicación".

Kasu horietan, prozedurak ez du amaitu behar irekitzeko lizentzia ematen duen administrazio-ebazpen batekin. Titularrak jarduerari hasiera eman diezaioke, baldin eta legezko baldintzak betetzen baditu, behin hori administrazioari jakinarazi ondoren.

Nolanahi ere, administrazioak kontrol-jarduera bat egin behar du, hura legezkotasunarekin bat datorrela egiaztatzeko. Aurkeztutako komunikazioan akatsak antzemanez gero, dagokion zuzenketa eskatu ahal izango du. Bestalde, funtsezko datuak zehatzak ez badira, faltsuak badira edo falta badira, aurretiazko komunikazioa eraginkorra ez dela adieraz dezake, eta interesdunak egoera juridikoa lehengoratzeko duen betebeharra zehaztu.

Aztertzen ari garen kasuan, berriz esan behar da jarduera 1986an hasi zela, eta ez zuela jarduerarako edo irekitzeko lizentziarik. Geroago, Urkabustaizko Udalak jarduera-lizentzia bat eman zuen 2003. urtean. Bertan, taberna-erretegi gisa funtzionatzeko jarduerak bete beharreko neurriak ezarri ziren. Hala ere, irekitzeko prozesua ez da amaitu eskatutako dokumentazioa jakinarazi arte, 2020ko uztailaren 6an egin baitzen. Azaldutako arrazoiengatik, ez litzateke bidezkoa izango irekitzeko lizentzia ematea, kasu honetan Urkabustaizko Udalaren 2020ko azaroaren 3ko ebazpenarekin gertatzen den bezala.

Auzitegi Gorenaren doktrina administrazio onaren printzipioari buruz, 2020ko abenduaren 3ko 4161/2020 Epaian islatua, Europar Batasuneko Oinarrizko Eskubideen Gutunaren 41. artikuluan ezarritakoa jasotzen duena. "*la buena administración es algo más que un derecho fundamental de los ciudadanos, siendo ello lo más relevante; porque su efectividad comporta una indudable carga obligación para los órganos administrativos a los que se les impone la necesidad de someterse a las más exquisitas exigencias legales en sus decisiones, también en las de procedimiento. Y en relación con eso, con el procedimiento, no puede olvidarse que cuando el antes mencionado precepto comunitario delimita este derecho fundamental, lo hace con la expresa referencia al derecho de los ciudadanos a que sus " asuntos" se traten dentro de un plazo razonable*".

Horri dagokionez, esan behar da prozesua hasi zenetik 36 urte baino gehiago igarotzea denbora gehiegi dela, argi eta garbi, jarduera bat erregularizatzeko ingurumen-diziplinako eskumenak gauzatzeko. Bereziki, jarduera martxan egon denean irekitzeko lizentziarik edo jakinarazpenik gabe. Gogoratu behar da baliabide materialik eta pertsonalik ez izateak ez dituela herri-administrazioak salbuesten ingurumen-kontroleko ahal horiek betetzetik.

Prado, 9 01005 VITORIA-GASTEIZ Tel.: +34 945 135 118 Faxa: +34 945 135 102
E-mail: arartekoa@ararteko.eus www.ararteko.eus

Laburbilduz, kasu zehatz honetan atzerapen hori eragin duten arrazoi zehatzak aztertu eta baloratzeko beharra alde batera utzi gabe, Arartekoak beharrezkotzat jotzen du adieraztea Urkabustaizko Udalak jarduera erregularizatzeko prozesu horretan egin duen jarduera aipatutako administrazio onaren printzipioaren aurkakoa izan dela.

4. Bestalde, ingurumenaren kontrola ez da mugatzen jardueraren hasieran emandako baimenera, baizik eta, jarduera behar bezala egin dadin, horren bilakaera aztertu behar da eta emaitzaren gaineko eskakizunak bete behar dira, aldez aurretik ingurumenaren kalitatearen aldetik ezarritako helburuei dagokienez.

Kasu horretan, eskumena duen Udalari dagokio jarduera sailkatuaren lizentzia behar duten jarduerak egiaztatzea, zaintzea, ikuskatzea eta zigortzea. Eginkizun horiek betetzeko, dagokion foru-aldundiaren laguntza teknikoa eskatu ahal izango da.

Era berean, jarduera-lizentzian jasotako ingurumen-eskakizunak segidako bitarteko baimentzat hartzen dira. Horrek esan nahi du titularrari arau berrietara egokitzeko eska dakiokeela, eta horrek lizentzia galtzea ekar dezakeela, egokitzapen hori gertatzen ez den kasuan.

Lizentziak emateko edo komunikazioak jasotzeko eskumena duten administrazioek, bai ikuskapen-ahalmenak erabiliz, bai salaketak direla medio, ikus dezakete jardueraren funtzionamenduan akatsak daudela edo ez direla ezarritako ingurumen-baldintzak betetzen.

Jardueraren funtzionamenduan edozein akats izanez gero (adibidez, zarata-mugak gehiegi izan daitezkeelako edo neurri zuzentzaileren bat bete ez delako), Udalak dagokion ingurumen-ikuskapen eta -kontrolerako prozedura ireki behar du, Euskal Autonomia Erkidegoko Ingurumena Babesteko 3/1998 Lege Orokorraren 64. artikuluan ezarritako moduan. Gaur egun, ez betetzeak edo hutsuneak zuzentzeko prozedura 11/2021 Legearen 98. artikuluan eta hurrengoetan dago araututa.

5. Era berean, gogorarazi behar da Udalak ingurumen-diziplinari dagokionez dituen eskumenak ez direla ingurumen-araudira egokitzeko eskatzera mugatzen. Udal-eskumenek barne hartzen dituzte ingurumen-legezkotasunaren kontrola eta ingurumen-kalte esanguratsuen erantzukizuna eskatzeko ahala, 10/2021 Legearen 102. artikulua, eta zehatzeko ahala, 10/2021 Legearen 105. artikuluan aurreikusia, araudi horretan jasotako arau-hauste administratiboetarako.

Zehatzeko ahalaz denaz bezainbatean, administrazioak egiaztatzen badu jarduerak irauten duen bitartean neurri zuzentzaileetan aurreikusitako mugak gainditzen direla, nahiz eta une jakin batzuetako ez-betetzea izan, dagokion zehapen-espedientea hasi beharko du.

Prado, 9 01005 VITORIA-GASTEIZ Tel.: +34 945 135 118 Faxa: +34 945 135 102
E-mail: arartekoa@ararteko.eus www.ararteko.eus

6. Jarduera sailkatuak kontrolatze eta ingurumen-arloko legeriari egokitze aldera, herri-administrazioek esku hartzeko duten betebeharra ez da aukerakoa; izan ere, interes orokorra defendatzeko eta legeriatik eratortzen diren betebeharrak betetzen direla bermatzeko ordenamendu juridikoak ematen dizkion ahalmen publikoak gauzatzean datza.

Ingurumen-diziplinako ahala erabiltzea eta zehatzeko ahala ez dira, inola ere, irismen diskrezionaleko gaiak. Administrazio-espedientea abiarazteari buruzko erabakia araututako gaia da, eta ingurumen-diziplinako eta zehatzeko ahala egikaritzeko eskumena duen organoari dagokio. Erabaki hori egoki arrazoitu eta justifikatu behar da, eta egokitasun-arrazoiak erabili beharrean, ordena publikoa eta legezkotasunaren defentsa bezalako argudioak aipatu behar dira.

Horrela, administrazioak prozedura batean egiaztatzen badu jarduera batek desegokiro funtzionatzen duela edo ez dituela neurri zuzentzaileak betetzen, ondorio ezinbestekoa izango da ingurumen-legezkotasuna berrezartzeko eta zehatzeko neurriak aplikatzea.

Administrazio publikoek ahalmen horiek derrigorrez erabili beharra Espainiako Konstituzioaren 9.3. artikulutik eratorritako legezkotasun printzipioaren eta arbitrariotasun-debekuaren ondorio saihestezina da. Auzitegi Gorenaren hitzetan, 2019ko urtarrilaren 28ko epaian (494/2019 errekurtsoa), Administrazioak ezin ditu alde batera utzi zehapen-arloko eskumenak, "*pues sus competencias, también en esta materia, son irrenunciables y deben ser ejercidas con sujeción al principio de legalidad por el órgano que las tiene encomendadas*".

7. Ahal horiek erabiltzea administrazioak berak eska dezake ofizioz edo beste pertsona interesdun batzuek eskatuta. Hala, administrazioak aurreikusitako edozein komunikazio-formatutan, ingurumen-legeriaren aurkako gertaera jakin batzuei buruzko erreklamazioa aurkeztea salaketa gisa kalifikatu behar da, eta organo eskudunari bidali.

Nolanahi ere, administrazioak beti izapidetu behar ditu jarritako salaketak, eta udal-kontrolerako organoek ezin dituzte horiek saihestu.

Hori horrela, salatutako gertakariak aztertu ondoren, organo eskudunak dagokion espedientea hastea erabaki beharko du, edo bestela, salatzailearen kexa gaitzetsi.

Jardueraren funtzionamendu okerren edo neurri zuzentzaileen ez-betetze baten salaketaren berri izanez gero, ikuskapenaz arduratzen den organoak txosten edo akta bat egin beharko du salatutako irregulartasunei buruz, neurri zuzentzaileen balizko ez-betetzeari buruz eta, hala badagokio, arduradunak dagokion instalazioan

Prado, 9 01005 VITORIA-GASTEIZ Tel.: +34 945 135 118 Faxa: +34 945 135 102
E-mail: arartekoa@ararteko.eus www.ararteko.eus

eska daitezkeen kontrol- eta arreta-betebeharrak ez betetzeari dagokionez duen esku-hartze mailari buruz.

Ikuskapena egiteko, udaleko ikuskapen-organoak bisita bat egin beharko du instalaziora funtzionamenduaren ordutegian. Langile eskudunak gaituta daude jarduera egiten den instalazioetan aldez aurretik abisatu gabe sartzeko.Akta hori ingurumen-ikuskaritzako sistemaren oinarri da, jasotzen dituen egitateei dagokienez, ziurtasun-presuntzioa eta froga-balioa dituelako.

Edonola ere, ez da froga gisa erabili daitekeen elementu bakarra, salatzaileek beharrezkotzat jotzen dituzten froga guztiak bil baititzakete, beren interesak defendatzeko.

Gauzak horrela, ikuskapen-aktak eta eginbideak jaso ondoren, ikuskapen-zerbitzuek horiek nahitaez bidali beharko dizkiote ingurumenaren eta zehapenaren arloko legezkotasuna berrezartzeko espedientea hastea erabakitzeko eskumena duen organoari.

Horri dagokionez, aipatu behar da beste salaketa batzuk aurkeztu direla, zaratek bere horretan jarraitzen badute edo proiektuan jasotako neurri zuzentzaileak betetzen ez badira.

Salaketa horiek udal-izapidetzea behar dute eragozpen horien garrantzia ikuskatu eta baloratzeko, eta, hala behar denean, zarataren igorpen- eta immisio-mailak egiaztatzeko.

Horri dagokionez, kexaren sustatzailearen salaketek jarraitzen dutela aipatu behar da. Salaketa horietan, behin eta berriz errepikatu dizkio Urkabustaizko Udalari jarduera-lizentzian jasotako neurri zuzentzaileak betetzen direla bermatzeko salaketak, lokalak aldameneko etxebizitzarekiko duen isolamendu akustikoaren in situ neurketa elektrikoei dagokienez, eta jarduerak lehenengo solairuan duen funtzionamendu klandestinoari dagokionez.

Ildo horretan, komeni da adieraztea ez zaiola berariazko erantzunik eman 2020ko uztailaren 21eko salaketari, kexagileak lokala berehala ixteko eskatu baitzuen, eskatutako neurri zuzentzaileak ez betetzeagatik eta lizentziaren xedea gainditzeagatik goiko pisua erabilita. Era berean, zalantzan jartzen zuen jardueraren titularrak aurkeztutako txostena, taberna bere etxebizitzara aireko zarataren aurkako isolamendua betetzea justifikatzeko.

Testuinguru horretan, aipatu beharra dago administrazio publikoek zentzuzko epe baten barruan berariazko erantzuna eman behar dietela herritarrek egiten dituzten eskaera guztiei. Administrazio Publikoen Administrazio Prozedura Erkidearen

Prado, 9 01005 VITORIA-GASTEIZ Tel.: +34 945 135 118 Faxa: +34 945 135 102
E-mail: arartekoa@ararteko.eus www.ararteko.eus

urriaren 1eko 39/2015 Legearen 21. artikuluak ezartzen da, epe hori gehienez ere hiru hilabetekoa izango dela, eskaera egiten denetik zenbatzen hasita.

8. Kexak hizpide duen arazo nagusiari dagokionez, hau da, establezimenduaren funtzionamendu irregularrak eragindako kalte larriei dagokienez, erakunde honek behin baino gehiagotan adierazi du halako jarduera motatik sortzen diren kalteak konpondutzat joko direla lokalaren isolamendu akustikoa arau bidez ezarritako baldintzen araberakoa dela bermatuz gero eta soinu iturriak, kalifikazio txostenean baimendu ondoren, behar bezala ainguratuta eta zigilatuta daudela egiaztatuz gero.

Zaratari buruzko azaroaren 17ko 37/2003 Legearen eta Euskal Autonomia Erkidegoko hots-kutsadurari buruzko urriaren 16ko 213/2012 Dekretuaren arabera hots-kutsadura zera da, giroan zaratak eta bibrazioak egotea, sortzen dituen igorle akustikoa dena delakoa izanda eta horrek eragozpena, arriskua edo kaltea sortzea pertsonei, jardueren garapenari edo edozein izaeratako ondasunei, edo ingurumenean eragin nabarmenak sortzea. Aldi berean, ingurumen-zaratatzat hartzen dute gizakien jarduerek sortutako eta desiragarria ez den edo kaltegarria den edozein soinu. Bi manu horiek aplikatu behar dira titulartasun publikoko edo pribatuko igorle akustikoentzat eta eraikinentzat (azkenengo kasu horretan, soilik hartzaile akustiko gisa); hala, horien helburua da kutsadura akustikoa murriztea, osasunean, ondasunetan eta ingurumenean kalteak saihesteko.

Ildo horretan, azaldutako aurrekarietan behar bezala egiaztatuta geratu denez, musika-ekipoak zarata-eragozpenak eragiteaz gain, jarduera horiei dagozkien beste soinu-iturri batzuek ere kalte larriak eragin ditzakete, hala nola bezeroen arteko elkarrizketek, materiala arrastaka eramateak eta lokal horietan funtzionatzeko instalatzen diren makinek.

Era berean, kontuan hartu beharra dago hizpide dugun establezimenduak soinu-emisioko aparatuak erabiltzea —beti eta kasu guztietan— jarduera gogaikarriak arautzen dituen zaratari buruzko araudian ezarritakora egokitu behar dela.

Kasu horretan, Eusko Jaurlaritzaren ekainaren 11ko 171/1985 Dekretuak izaera orokorreko arau teknikoak onartu zituen, bizitegi-lurzoru hiritarrean ezarri beharreko jarduera gogaikarri, osasungaitz, kaltegarri eta arriskutsuei aplikatzekoak, eta baldintza tekniko gisa eskatzen du establezimendu horiek aire-zarataren aurkako isolamendu akustikoaren gutxieneko maila bete behar dutela, lokalean sortzen den soinu-presioak, airez zein egituraz, erregelamendu bidez ezarritako soinu-parametroak, hau da, Eusko Jaurlaritzaren ekainaren 11ko 171/85 Dekretuan aurreikusitakoak, gainditzen ez dituela bermatzeko, *"Nola nahi ere, eta berarizko udal-araupidetzaren kaltetan gabe, etzanguetan, sukaldeetan eta egonguetan ez dira gauko 10ak arte 40db(A) eta goizeko zortziak arte 30 db(A) gainditukо, hots-maila bereango minutu osoan Lek. Baliokidetan neurketa, ez eta gehieneko unetan,*

Prado, 9 01005 VITORIA-GASTEIZ Tel.: +34 945 135 118 Faxa: +34 945 135 102
E-mail: arartekoa@ararteko.eus www.ararteko.eus

hurrenez-hurren, goizeko8etatik eta gaueko 10etatik hasita, 45 eta 55 db(A) ere", kalifikazio-txostenean bertan jasotzen den bezala.

Zentzu horretan, Aginduak berak I. kapituluko 3.2.4. atalean zera xedatzen du: *"Musika-apailuz irratiak, telebista-apiluak eta musika-haria izan ditzaten ekintzapidetan, kalkuloak tegiaren ezein tokitan 75 dB(A) daudela eginda izango dituen zaratagabetze-egitasmo bat aurkeztu beharrezkoa izango da, tegian ate bikoitza ez jarri behar izateko lurrean lotzea hotsari dagokionean maila horretantxe eginez. Esandako hoietzaz bestelako musika-apailuak izan ditzaten ekintzapideen zaratagabetze-egitasmoak tegi barruan gutxienez 90 dB(A) daudela jota egingo dira".*

Atal horrexetan berariaz adierazten da aipaturiko musika-aparatuez bestelakoak dituzten jarduerek, intsonorizazio proiekturako kalkuluak egiterakoan, lokal barruan gutxienez 90 dB(A)-ko isolamendua erabiliko dutela.

Bi kasuotan, araudi horrek zera agintzen du: *"Zaratagabetze-egitasmoan tegiaren barruan sortutako zarataren maila, horma-hezurren, hormen eta horrelakoen hots-iresmena, gai jabalgarrien hots-iresmena, guztizko hots-zurrupamena eta jabalpen-neurria zehaztuko dira, dagozkien kalkuloekin".*

Ondorioz, arestian ezarritakoa betetze aldera eta, aipatutako foru txostenak azaltzen duenari jarraiki, adierazi beharrekoa da, orokorrean, foru aldundiek eskatzen ohi dutela inguruneko zarata akustikoaren isolamendua duten lokalek, gutxienez, 60 dB(A) bete beharko dutela telebista, irratia edo haria izan eta musika-ekiporik edo bozgorailu askerik ez dutenek; hau da, barruan gehienez sortzen den zaratak 75 dB(A)-koa izan behar du.

Soinua egiteko beste gailuren bat erabiltzen bada, lehen aipatutakoetatik ezberdina, isolamendua zabaldu egiten da, gutxienez, 65 dB(A) mailaraino.

Hala ere, azken neurketan behar bezala egiaztatu denez, lokal horrek aireko zarataren isolamendu akustikoaren maila 65 dB(A) baino txikiagoa baino ez du, eta ez da nahikoa musika-aparaturik gabe funtzionatzeko ere.

Bestalde, Jendaurreko Ikuskizunen eta Jolas Jardueren Legea garatzeko Erregelamendua onartzen duen otsailaren 5eko 17/2019 Dekretuak 15. artikuluan jasotzen duenez, araudiak edo jardueraren aldez aurreko jakinarazpenak hala eskatzen duenean, establezimenduaren eragin akustikoari buruzko azterlan bat aurkeztu beharko da. Gainera, gaineratu du ingurunean zaratak eraginik izanez gero, aplikatu beharreko araudia bete beharko dela, azterketak egin eta, behar izanez gero, horiek murrizteko beharrezko neurriak hartu.

Prado, 9 01005 VITORIA-GASTEIZ Tel.: +34 945 135 118 Faxa: +34 945 135 102
E-mail: arartekoa@ararteko.eus www.ararteko.eus

Halaber, 6. artikuluan garatzen duenez, jolas-jarduerak ematen diren tokiak irisgarritasunari eta arkitektura- eta komunikazio-oztopoak kentzeari buruz indarrean dauden arau-xedapenetara egokitu behar dira, eta behar diren neurriak hartu beharko dituzte desgaitasunen bat duten pertsonek irisgarritasunaren arloan aplikatu beharreko araudia betez ematen dituzten zerbitzuak eskuratu eta gozatu ahal izango dituztela bermatzeko.

9. Azken batean, jarduera-lizentziek behin betiko lotura sortzen dute, interes publikoa babestea helburu duena, baimendutako jarduera gauzatzean sor daitezkeen gorabeherei aurre egiteko.

Horri lotuta, argi geratu behar da jarduerak betiere interes publikoko eskakizunei egokitzeko baldintza inplizitua bete behar duela.

Eskakizun horiek ahalmena ematen diote administrazioari, dagokion proportzionaltasunaz, baimendutako jardueran esku hartzeko, eta jardueren titularrei (ofizioz jardunik ere) beharrezkoak diren zuzenketa- eta egokitzapen-neurriak ezartzeko, jarduerak behar bezala funtzionatuko duela bermatzeko edo, azken aukera gisa, emandako baimena baliogabetzeko, baldin eta interes publikoko eskakizunei egokitzeko aukera guztiak agortu badira. Izan ere, bestela, jo daiteke administrazio-organo erantzuleek ez dituztela bete zaintza, segurtasun, bizikidetza eta ordena publikoaren arloan dituzten betebehar garrantzitsuak.

Gogoan izan behar dugu, aginduzko lizentziarik ez duten jardueren aurrean, Ararteko erakundeak bat egiten duela Auzitegi Nagusiaren jurisprudentzian mantendutako irizpidearekin, lizentziarik gabeko jarduerak isilpekotzat jotzea, udal aginpidearen aldetik itxiera zuzenbidearen araberakotzat hartuta, kautelazko neurri gisa, jarduera Euskadiko Ingurumen Administrazioari buruzko abenduaren 9ko 10/2021 Legean ezarritako prozeduraren arabera legeztatzen ez den bitartean. Horrela bada, Auzitegi Nagusiko 1988ko uztailaren 10eko, 1996ko azaroaren 5eko eta 1998ko ekainaren 26ko epaiak azpimarratzekoak dira.

10. Toki administrazioek gai horri dagokionez egin behar dituzten ahaleginek honekin zerikusia daukate: herritarrek ingurumenari dagokionez eta euren etxean baimenik gabe sar ez daitezen dauzkaten eskubideen gauzatzearen berdintasunarekin, euren udalerriaren tamaina gorabehera.

GEEAren jurisprudentziak, zabala honezkero, ingurumen babesa banaka egikaritzeko eskubide moduko bat sortu du, eta eskubide hori balia daiteke egiaztatzen baldin bada benetako kalte larria eragin dela eremu pribatuan. Komenigarria da gogora ekartzea Giza Eskubideen Europako Auzitegiak (Martínez Martínez Espainiaren aurka kasuko 2011ko urriaren 18ko Epaia) eta Epaitegiak

Prado, 9 01005 VITORIA-GASTEIZ Tel.: +34 945 135 118 Faxa: +34 945 135 102
E-mail: arartekoa@ararteko.eus www.ararteko.eus

ebatzi dutela zaratek, isurpenek eta usainek pertsonen etxebizitza errespetatzeko eskubidea eragotzi dezaketela.

Era berean, adierazi behar da Lur eta Hiri Berritzearen Legearen testu bategina onartu zuen urriaren 30eko 7/2015 Errege Dekretu Legegilearen 5 artikuluan hurrengo eskubide hau jasotzen dela: *"Etxebizitza duin, egoki eta eskuragarri bat izatea bizilekutzat, pertsona guztientzako diseinuaren printzipioaren arabera pentsatua, aplikagarri den legeriak onarturiko gehieneko mugak gainditzen dituen zaratarik edo beste edozein motatako immisio kutsagarririk gabea, ingurumen eta paisaia egoki batean".*

Hori aintzat hartuta, toki erakundeek ere eskumena dute etxebizitza partikularretan soinu iturriek eragin ditzaketen eragozpenak edo kalteak ebaluatzeko eta prebenitzeko.

Zentzu horretan, organo publiko eskumendunak hirugarrenei eragozpenak edo kalteak sor diezazkieten zaratak saihesteko eta, bidezkoa denean, zuzentzeko, antolamendu juridikoak esleitu dion botere edo egitekoa baliatu behar du ezinbestean.

Toki erakundeek ezin dute inoiz atzera egin ingurumenerako kaltegarriak diren egoeren aurrean, pertsonei edo ondasunei benetako kalteak eragin arte. Era berean, ezin dute espedientea luzatu, zarata emisioen arduradunek jarduera legezkotasunarekin bat etorraraziko duten itxaropenez.

Hori dela eta, beharrezkoa izango litzateke Urkabustaizko Udalak kexagileak bere etxean kalitate akustikoaren helburuak betetzen ote diren eta immisioaren muga-balio batzuk gainditzea saihesteko neurriak ebaluatzera bideratutako asmoaren balorazio egokia egiten jarraitzea.

3/1985 Legeak —erakunde hau sortu eta arautzekoak— 11.b) artikuluan ezarritakoarekin bat etorriz, honako gomendioa hau egiten da

GOMENDIOA

Arartekoak Urkabustaizko Udalari gomendatzen dio erantzun diezaiela kexagileak egindako salaketei, bermatzeko taberna-erretegiak gaur egun garatzen duen jarduera jarduera-lizentziaren baldintzetara eta xedeetara egokitzen dela, eta bermatzeko eskatutako neurri zuzentzaileak betetzen direla taberna osoan bere etxebizitzarekiko aireko zarataren isolamendua betetzeari dagokionez.

Prado, 9 01005 VITORIA-GASTEIZ Tel.: +34 945 135 118 Faxa: +34 945 135 102
E-mail: arartekoa@ararteko.eus www.ararteko.eus

Kasu honetan, Arartekoak adierazten du, udal-eskumen horiek eta dagozkien prozedura-bermeak baliatzearen arabera, Urkabustaizko Udalak dagokion espedientea bultzatu beharko lukeela, ingurumen-legezkotasuna benetan berrezartzen dela bermatzeko, eta interesdunei horren ondoriozko jardueren berri eman beharko liekeela, Euskal Autonomia Erkidegoko Ingurumen Administrazioari buruzko abenduaren 9ko 10/2021 Legearen 100. artikuluaren arabera.

Prado, 9 01005 VITORIA-GASTEIZ Tel.: +34 945 135 118 Faxa: +34 945 135 102
E-mail: arartekoa@ararteko.eus www.ararteko.eus